

ΠΡΟΣΟΜΟΙΩΣΗ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ

Β ΛΥΚΕΙΟΥ

ΚΥΡΙΑΚΗ 6 ΑΠΡΙΛΙΟΥ 2014

ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑ: ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ

ΚΕΙΜΕΝΟ:

Η «κοινωνική παρέα» που μικραίνει τη σκέψη μας

ΣΟΥΖΑΝ ΑΝΤΕΛ ΓΚΡΙΝΦΙΛΝΤ, στην Αγγλία βαρόνη Γκρίνφιλντ, 60 ετών, Βρετανίδα επιστήμων, καθηγήτρια στο Πανεπιστήμιο της Οξφόρδης, με ειδίκευση στη φυσιολογία του εγκεφάλου, με πολλές έρευνες και μελέτες για τις ασθένειες Πάρκινσον και Αλτσχάιμερ και τώρα τελευταία για τις πιθανές επιπτώσεις στην ψυχική υγεία και συμπεριφορά των παιδιών και πιο μεγάλων ανθρώπων από την εξάρτησή τους από τα λεγόμενα «κοινωνικά δίκτυα» στο Ιντερνετ, όπως είναι το Facebook, το Bebo και το Twitter. Μιλώντας πριν από μερικές μέρες στη Βουλή των Λόρδων, της οποίας είναι και μέλος, η λαίδη Γκρίνφιλντ είπε πως η **συνεχής** ενασχόληση με τα δίκτυα αυτά «νηπιοποιεί το μυαλό του 21ου αιώνα», αφήνοντας του χαρακτηριστικά όπως είναι: μικρά διαλείμματα, στα οποία μπορεί το παιδί (ο μεγαλύτερος χρήστης) να έχει **συγκεντρωμένη** τη σκέψη του, τάση προς εντυπωσιασμό, ανικανότητα να μπει κάποιος στη θέση ενός άλλου και να τον καταλάβει και μια πολύ θολή αίσθηση της ταυτότητάς του.

Η επικοινωνία μέσω των δικτύων αυτών γίνεται με άλλους όρους, πολύ διαφορετικούς από αυτήν που ξέρουμε ως πιο φυσιολογική επικοινωνία, πρόσωπο με πρόσωπο. Η ταχύτητα παίζει εδώ έναν πολύ καθοριστικό ρόλο, δημιουργώντας μια άλλη γλώσσα, πολύ **συνοπτική**, σχεδόν συνθηματική, και διαφορετικούς κώδικες συνεννόησης. «Όλες αυτές οι γρήγορες και άμεσες, μέσω της οθόνης και με το πάτημα ενός κουμπιού, αντιδράσεις», λέει η λαίδη Γκρίνφιλντ, «πιθανώς να οδηγήσουν τη νέα γενιά στον αυτοπροσδιορισμό μέσω της αντίδρασης των άλλων -όχι μέσω του δικού της εαυτού». Αυτό είναι, μάλιστα, που την έκανε να μιλήσει για «σταδιακή απώλεια ταυτότητας». Δηλαδή, γινόμαστε στο τέλος αυτό που οι άλλοι μας λένε ότι είμαστε!

Όπως επισημαίνει και ο Πάτρικ Ουίντορ στην «Γκάρντιαν», ο τακτικός επισκέπτης και χρήστης αυτών των «δικτύων επικοινωνίας» μπορεί να λαμβάνει (από τους φίλους και «φίλους» του) τη συνεχή διαβεβαίωση ότι τον ακούνε, και ότι είναι γι' αυτούς και σημαντικός, αλλά αυτοί οι «έπαινοι» είναι πολύ επιφανειακοί και δεν έχουν ουσία. Η πρόσωπο με πρόσωπο επικοινωνία μεταξύ των ανθρώπων ενεργοποιεί «στοιχεία και ιδιότητες», που κανένα

πλήκτρο και καμία οθόνη δεν μπορεί να αναδείξει. Όπως η λεγόμενη «γλώσσα του σώματος», η δύναμη ενός βλέμματος, η σημασία ενός καγχασμού, η μεγάλη σημασία του τόνου της φωνής, η δυνατότητα εκτίμησης μιας άποψης και «επιστροφής» με μια πιο καίρια απάντηση, κ.λπ.

Ανακεφαλαιώνοντας, η Βρετανίδα επιστήμων είπε πως οι **επιπτώσεις** από την εξάρτηση από αυτά τα δίκτυα δεν μπορεί και δεν πρέπει να αντιμετωπιστούν με «μέτρα καταστολής» ή με «αυστηρούς κανονισμούς», από το σχολείο ή το σπίτι. «Είναι **θέμα** παιδείας, πολιτισμού και κοινωνίας», είπε, υπογραμμίζοντας ότι είναι στο χέρι δασκάλων και γονέων, κυρίως, το παιδί που είναι περιορισμένο στο κομπιούτερ (άρα με κίνδυνο να περιοριστεί και το «είναι» του), να «του ανοίξουμε το παράθυρο να βγει έξω» και να συναντήσει έναν κόσμο όπου το ωραίο δεν μπορείς απλώς να το δεις, αλλά να το αισθανθείς κιόλας.

ΕΛΕΥΘΕΡΟΤΥΠΙΑ - 06/03/2009

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

A. Να συνταχθεί η περίληψη του άνωθεν κειμένου (90-120 λέξεις).

Μονάδες 25

B1. α) Ο τίτλος περιέχει σχόλιο; Να δώσετε έναν εναλλακτικό με τον αντίθετο τρόπο.

β) Να αποδώσετε τη λειτουργία των εισαγωγικών στο κείμενο.

Μονάδες 10

B2. Σχολιάστε σε μια παράγραφο 80-100 λέξεων το περιεχόμενο της φράσης «ένας κόσμος όπου το ωραίο δεν μπορείς απλώς να το δεις, αλλά να το αισθανθείς κιόλας».

Μονάδες 15

B3. α) Να δοθούν οι συνώνυμες των έντονα υπογραμμισμένων λέξεων.

β) Να δοθούν οι αντώνυμες των υπογραμμισμένων λέξεων.

Μονάδες 10

Γ. «Τα ΜΜΕ αναμφισβήτητα κατέχουν κεντρική θέση στη ζωή μας από τότε που πρωτοεμφανίστηκαν. Τις τελευταίες δύο περίπου δεκαετίες μάλιστα κυριαρχεί το πιο καινοτόμο μέσο ενημέρωσης που δεν είναι άλλο από το διαδίκτυο. Η παντοκρατορία του δεν είναι τυχαία, αφού προσφέρει πολλαπλές υπηρεσίες και δυνατότητες. Μία από αυτές είναι οι σελίδες κοινωνικής δικτύωσης». Σε μία ανοιχτή συζήτηση στο σχολείο σας σχολιάζετε τις επιδράσεις αυτών των σελίδων στους εφήβους και ταυτόχρονα επισημαίνετε τη συνδρομή των φορέων αγωγής στην ορθότερη χρήση τους. (500-600 λέξεις)

ΟΔΗΓΙΕΣ (για τους εξεταζόμενους)

1. Στο τετράδιο να γράψετε μόνο τα προκαταρκτικά (ημερομηνία, εξεταζόμενο μάθημα). Τα θέματα **να μην τα αντιγράψετε** στο τετράδιο.
2. Να γράψετε το ονοματεπώνυμό σας στο πάνω μέρος των φωτοαντιγράφων αμέσως μόλις σας παραδοθούν. **Καμιά άλλη σημείωση δεν επιτρέπεται να γράψετε.**
Κατά την αποχώρησή σας να παραδώσετε μαζί με το τετράδιο και τα φωτοαντίγραφα, τα οποία και θα καταστραφούν μετά το πέρας της εξέτασης
3. Να απαντήσετε **στο τετράδιό σας** σε όλα τα θέματα.
4. Διάρκεια εξέτασης: Τρεις (3) ώρες μετά τη διανομή των φωτοαντιγράφων.
5. Να γράψετε τις απαντήσεις σας **μόνο** με μπλε ή **μόνο** με μαύρο στυλό.
6. Χρόνος δυνατής αποχώρησης: Μια (1) ώρα μετά τη διανομή των φωτοαντιγράφων.

ΚΑΛΗ ΕΠΙΤΥΧΙΑ

ΤΕΛΟΣ ΜΗΝΥΜΑΤΟΣ